

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

BZ2522030

Bijlage(n)

3

Datum 7 november 2025

Betreft Informatievoorziening over nieuwe Commissievoorstellen

Geachte voorzitter,

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij de drie fiches, die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Aanbeveling over het faciliteren van beleggingsrekeningen;

Fiche 2: Mededeling financiële geletterdheid;

Fiche 3: [MFK] Verordening instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling.

De minister van Buitenlandse Zaken,

D.M. van Weel

Fiche 1: Aanbeveling over het faciliteren van beleggingsrekeningen

1. Algemene gegevens

a) *Titel voorstel*

Aanbeveling van de Commissie van 30.9.2025 betreffende het verruimen van de beschikbaarheid van spaar- en beleggingsrekeningen met een vereenvoudigde en gunstige fiscale behandeling

b) *Datum ontvangst Commissiedocument*

30 september 2025

c) *Nr. Commissiedocument*

COM(2025) 6800

d) *EUR-Lex*

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=PI_COM:C\(2025\)6800](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=PI_COM:C(2025)6800)

e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie*

SWD(2025) 6800 final

f) *Behandelingstraject Raad*

N.v.t. door het karakter van de aanbeveling. Meest relevant in deze context is de Raad Economische en Financiële zaken (Ecofin).

g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*

Ministerie van Financiën

2. Essentie voorstel

In dit voorstel doet de Europese Commissie (hierna: de Commissie) een aanbeveling (hierna: de aanbeveling) aan de lidstaten van de Europese Unie (EU) om op nationaal niveau kaders te creëren voor beleggingsrekeningen (*savings and investment accounts*).¹ Volgens de Commissie sparen Europese huishoudens veel, maar rendeert hun spaargeld vaak niet optimaal. Als zij verantwoord meer zouden beleggen, kan dit op lange termijn bijdragen aan betere vermogensopbouw. Daarnaast kan het goed zijn voor de Europese economie als consumenten meer van hun spaargeld zouden beleggen. Dat komt doordat retailbeleggers vaak de voorkeur hebben om 'dichtbij huis' te beleggen (een zogeheten *home bias*) in bedrijven die zij beter kennen en kapitaalmarkten waar zij de taal en cultuur beter begrijpen. Consumenten die meer beleggen, werken zo aan eigen

¹ Het gebruik van de term '*savings and investment accounts*' kan leiden tot de onjuiste opvatting dat het hier niet alleen gaat om een beleggingsrekening, maar ook om een spaarrekening. Dat is niet het geval. '*Savings*' duidt hier het verschil tussen de maandelijkse inkomsten en uitgaven. Dat kan worden gespaard op een deposito-spaarrekening, maar kan eveneens worden geïnvesteerd. Het doel van de aanbeveling is expliciet niet om sparen en spaarrekeningen aan te moedigen en te faciliteren, maar beleggen en beleggingsrekeningen.

vermogensopbouw én dragen bij aan de financiering van Europese groei, innovatie en werkgelegenheid, aldus de Commissie.

Met goed ontworpen, breed beschikbare beleggingsrekeningen voor consumenten kan de toegang tot kapitaalmarkten worden vergemakkelijkt en vermogensopbouw worden gestimuleerd. Dat is de conclusie van de Commissie op basis van onderzoek naar *best practices* van landen binnen en buiten de EU waar al dergelijke beleggingsrekeningen worden aangeboden. De kern van de aanbeveling is dan ook dat lidstaten 'kaders voor beleggingsrekeningen' opzetten die voldoen aan een zestal – volgens de Commissie effectief bewezen – kenmerken.

Ten eerste dient er een breed aanbod te zijn. Het moet meerdere soorten aanbieders zijn toegestaan om de beleggingsrekeningen aan te bieden, waardoor consumenten keuzevrijheid hebben en toegang tot goede voorwaarden. Om concurrentie te bevorderen, en daarmee kosten laag te houden, moeten lidstaten geen additionele belemmeringen opwerpen tegen het vrij verkeer van diensten binnen de EU, zodat aanbieders uit de ene lidstaat eenvoudig beleggingsrekeningen kunnen aanbieden in de andere lidstaat.

Ten tweede moeten kosten eerlijk zijn en moeten de beleggingsportfolio's van de beleggingsrekeningen overdraagbaar tussen aanbieders zijn. De kosten voor het openen en aanhouden van beleggingsrekeningen moeten eerlijk, proportioneel en begrijpelijk zijn. Consumenten zouden hun beleggingsportfolio's daarbij in één keer moeten kunnen overhevelen naar een andere aanbieder, zonder dat dit leidt tot onredelijk hoge kosten of een belastingaanslag.

Ten derde dienen consumenten verschillende soorten activa op de beleggingsrekening kunnen aan te kunnen houden, waaronder aandelen, obligaties en deelnemingen of aandelen in instellingen voor collectieve belegging in effecten (ICBE's, ook wel UCITS, waaronder *exchange-traded funds* (ETF's)). Zeer risicovolle of complexe producten zoals crypto's of derivaten, die geen investering vertegenwoordigen in de reële economie, moeten worden uitgesloten. De Commissie beveelt ook aan om aanbieders aan te moedigen om beleggingsproducten aan te bieden met een sterke focus op de EU, zodat consumenten kunnen bijdragen aan strategische EU-prioriteiten en de veiligheid en defensie van de EU.

Ten vierde dienen de beleggingsrekeningen gebruiksvriendelijk te zijn. Lidstaten zouden aanbieders moeten aansporen om de beleggingsrekeningen simpel, betrouwbaar en makkelijk toegankelijk voor consumenten te maken, onder meer door een gebruiksvriendelijke digitale omgeving en een goede klantenservice.

Ten vijfde raadt de Commissie aan het fiscale proces zo gebruiksvriendelijk, eenvoudig en geautomatiseerd mogelijk in te richten. Daarbij zouden financiële instellingen de relevante gegevens rechtstreeks doorgeven aan de nationale belastingdienst en, waar relevant, direct de verschuldigde belasting afdragen.

Ten zesde zouden beleggingsrekeningen moeten profiteren van 'de meest gunstige fiscale behandeling' beschikbaar in een lidstaat. De aanbeveling noemt als mogelijkheden (niet uitputtend): (i) een aftrek van de inleg van het belastbaar inkomen, (ii) een vrijstelling voor inkomsten die binnen de beleggingsrekening worden gegenereerd, (iii) uitstel van belastingheffing tot het moment van opname, of (iv) de toepassing van een uniform tarief. Volgens de Commissie zijn een simpele en voordelige fiscale behandeling kernelementen van bewezen succesvolle beleggingsrekeningen binnen en buiten de EU.

3. Nederlandse positie ten aanzien van de aanbeveling

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

In de kamerbrief kabinetsinzet kapitaalmarktunie van 17 maart 2025 heeft het kabinet zich positief uitgesproken over mogelijkheden om consumenten die veel sparen en verantwoord meer zouden kunnen beleggen, aan te moedigen om te (beginnen met) beleggen.² Uit onderzoek blijkt dat bijna de helft van de Nederlandse huishoudens daarvoor voldoende vermogen heeft.³ Het kabinet deelt de analyse van de Commissie dat wanneer deze huishoudens (meer) zouden gaan beleggen, dat op de langere termijn, weliswaar tegen risico, een hoger rendement oplevert. Gezamenlijk houden Europeanen zo'n 11,5 biljoen euro aan in cash en op spaarrekeningen.⁴ Meer hiervan beleggen, onder voorbehoud dat dit verantwoord gebeurt en huishoudens voldoende liquide buffers aanhouden, is op lange termijn niet alleen voordelig voor deze huishoudens zelf. Dit geld kan (deels) in het Europese bedrijfsleven en voor de EU van belang zijnde strategische sectoren worden geïnvesteerd, waardoor bedrijven sneller kunnen groeien en innoveren, en waardoor de EU een aantrekkelijker vestigingsklimaat krijgt. Dit leidt tot een verdere versterking van de Europese kapitaalmarktunie. Het kabinet heeft zich in de kabinetsinzet daarom uitgesproken voor de ontwikkeling van een raamwerk voor een EU-beleggingsrekening waarop lidstaten fiscale prikkels kunnen toepassen om consumenten te stimuleren meer in de EU te gaan beleggen. Meer beleggen in de EU komt ook de Nederlandse economie ten goede. De Nederlandse kapitaalmarkt is goed ontwikkeld, waardoor het stimuleren van meer kapitaal op de Europese kapitaalmarkten ook goed voor Nederland is.

Naast voornoemde kamerbrief, heeft Nederland op 5 juni 2025 in een kopgroep van deelnemende lidstaten een intentieverklaring getekend voor de lancering van *Finance Europe*: een Europees beleggingslabel voor beleggingsrekeningen en -producten die (i) voor minstens 70% in de Europese Economische Ruimte (EER) beleggen en (ii) ontworpen zijn om langdurig aan te houden.⁵ Het label moet consumenten meer en duidelijke mogelijkheden geven om te beleggen in de Europese economie om zodoende het rendement op hun vermogen te vergroten.

² Te vinden via: <https://open.overheid.nl/documenten/b8136a9b-c24a-4d93-9366-4e502753080b/file>.

³ *Comparing Wealth Effects of Savings and Index Investment*, een *occasional paper* van de Autoriteit Financiële Markten van maart 2022. Te vinden via: <https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2022/maart/meer-nederlanders-beleggen-sparen>.

⁴ *Follow the money: channelling savings into investment and innovation in Europe*, speech van Christina Lagarde, President van de ECB van november 2024. Te vinden via: <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2024/html/ecb.sp241122~fb84170883.nl.html>

⁵ Het verslag van de ondertekening op 5 juni 2025 en de intentieverklaring zelf te vinden via: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2025/06/06/aanbieding-geannoteerde-agenda-eurogroep-en-ecofinraad-juni-2025>.

Ten aanzien van fiscale prikkels heeft het kabinet in de kabinetsinzet toegezegd te bezien of in Nederland additionele fiscale prikkels kunnen worden ingericht wanneer het raamwerk voor de EU-beleggingsrekening vorm gekregen heeft.⁶ Daarnaast heeft Nederland via de intentieverklaring voor de lancering van *Finance Europe* ermee ingestemd te zullen verkennen of *Finance Europe* fiscaal gunstig kan worden behandeld. Hierbij kan gedacht worden om eventuele stimulering specifiek te richten op bedrijven in voor het EU-concurrentievermogen strategische sectoren. Nieuwe of bestaande fiscale regelingen – zoals de voorgestelde stimulering – worden daarbij getoetst op doeltreffendheid en doelmatigheid. Dit wordt onderzocht wanneer het nieuwe box 3-systeem in werking is getreden. Tot dan heeft de herziening van het systeem prioriteit.

Tot slot streeft het kabinet naar een eenvoudig en sterk geautomatiseerd aangifteproces. Het vooraf invullen van de aangifte inkomstenbelasting, mede mogelijk dankzij de renseigneringsverplichting⁷ van werkgevers, banken en verzekeraars, is een voorbeeld dat dit doel dient.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Conform de vastgestelde inzet staat het kabinet positief tegenover het streven en methoden om de participatie van retailbeleggers te vergroten. Hieronder valt ook de ontwikkeling van een raamwerk voor een (EU-)beleggingsrekening. Met de aanbeveling heeft dat raamwerk vorm gekregen, zodat de lidstaten daarmee aan de slag kunnen. Hieronder beoordeelt het kabinet eerst de niet-fiscale en vervolgens de fiscale kenmerken van het raamwerk. Hierbij wordt ook ingegaan op de vervolgstappen en wanneer die kunnen worden verwacht.

Het kabinet is positief over de niet-fiscale kenmerken van de beleggingsrekening zoals aanbevolen door de Commissie. Zo is een breed aanbod met veel keuzemogelijkheden onder goede voorwaarden logischerwijs in het duidelijke belang van de consument. Ook acht het kabinet het in beginsel van belang dat lidstaten geen additionele, nationale belemmeringen opwerpen tegen het vrije verkeer van diensten die niet volgen uit Europese wetgeving. Onder meer vanwege het consumentenbelang valt de noodzaak van dergelijke nationale regels echter niet geheel uit te sluiten. Lage, transparante kosten en kostenefficiëntie zijn volgens het kabinet daarnaast belangrijk om consumenten ertoe aan te zetten verantwoord te beginnen met beleggen (waarbij geldt dat Nederland al vooroploopt ten opzichte van de rest van de EU).⁸ Daarnaast lijkt portfolio-overdraagbaarheid goed voor de concurrentie tussen aanbieders, is de uitsluiting van complexe en risicovolle producten die geen investering in de reële economie vertegenwoordigen in beginsel

⁶ Nederland stimuleert sparen en beleggen voor de oudedagsvoorziening via de fiscaliteit. Bijvoorbeeld via de omkeerregel en de premieaftrek in box 1 onder voorwaarden voor derde pijler oudedagsvoorzieningen. Sinds de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen is de fiscale ruimte hiervoor toegenomen.

⁷ De verplichting om fiscaal relevante informatie over particuliere belastingbetalers te verstrekken aan de Belastingdienst.

⁸ Uit herhaald onderzoek blijkt dat de totale kosten bij Nederlandse beleggingsfondsen over het algemeen de laagste zijn wanneer vergeleken met de rest van de EU, zie bijvoorbeeld het rapport *Costs and Performance of EU Retail Investment Products 2024* van de Europese Autoriteit voor effecten en markten, ESMA.

positief en is het vanzelfsprekend dat een gebruiksvriendelijke (digitale) omgeving fijn is voor de consument en naar verwachting zal leiden tot vergrote retailparticipatie.

Ook acht het kabinet het wenselijk dat consumenten voldoende en simpele mogelijkheden krijgen om met hun beleggingen te investeren in het Europese bedrijfsleven en bij te dragen aan strategische EU-prioriteiten. Daarbij dient rekening te worden gehouden met een voor de consument juiste balans tussen risico, rendement en kosten. Een gebrek aan diversificatie door een te grote concentratie in bepaalde sectoren of landen kan namelijk tot een hoger risico leiden voor consumenten en een gebrek aan concurrentie. Daarnaast acht het kabinet het van belang dat het aantrekkelijk maken van beleggen middels een dergelijke beleggingsrekening er niet voor zorgt dat consumenten die onvoldoende spaarbuffer hebben, gaan beleggen. Het kabinet kijkt naar financiële educatie om consumenten een bewuste keuze te laten maken, die past binnen hun vermogenspositie. Wel dient opgemerkt te worden dat, aangezien dit voorstel niet ver af staat van de huidige Nederlandse praktijk, het op zichzelf niet direct tot een andere beleggingscultuur zal leiden. Daarvoor dienen consumenten middels additionele prikkels bewogen te worden om te gaan beleggen. Deze kunnen zien op onder meer financiële educatie, maar ook op mogelijke fiscale voordelen.

Wat betreft de fiscale kenmerken is het kabinet voorstander van simpele en geautomatiseerde fiscale processen. Voor Nederlandse beleggers wordt de aangifte al grotendeels vooraf ingevuld dankzij de renseigneringsplicht van geregistreerde financiële instellingen. Buitenlandse instellingen kunnen zich al registreren, maar in de praktijk gebeurt dit zelden. Hierdoor kunnen deze gegevens veelal niet gebruikt worden bij de vooraf ingevulde aangifte.

Lijfrenteproducten in box 1 bieden nu al fiscale aftrek om sparen en beleggen voor ouderdomsvoorzieningen te stimuleren, terwijl de beleggingsrekening ziet op vermogensopbouw en daarmee past in box 3. Het kabinet denkt dat fiscale stimulering in box 3 het gebruik van een beleggingsrekening kan vergroten. Daarbij acht het kabinet het van belang dat de stimulering niet alleen vermogensopbouw ondersteunt, maar tevens een beleidsdoel dient door investeringen in Nederlandse en Europese bedrijven in strategische sectoren te stimuleren. Het kabinet acht het onwenselijk om tegelijkertijd met de behandeling van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 een fiscale regeling voor de beleggingsrekening in box 3 te behandelen. Daarom wil het kabinet eerst de inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 afwachten. Daarna kan worden verkend of en op welke wijze het mogelijk is om fiscale stimulering van de beleggingsrekening doeltreffend en doelmatig te realiseren.

c) Eerste inschatting van het krachtenveld

Het raamwerk voor de beleggingsrekening betreft een aanbeveling. Lidstaten zijn daarom niet verplicht het raamwerk op nationaal niveau toe te passen en kunnen ervoor kiezen om de aanbeveling deels of niet op te volgen. De houding van lidstaten ten aanzien van deze aanbeveling zal de komende tijd duidelijker worden wanneer de aanbeveling leidt tot eventuele wijzigingen in

nationaal beleid. Daarnaast monitort de Commissie de stand van de Europese kapitaalmarkt in frequente monitoringsrapporten waarvan dit voorstel in 2027 voor het eerst onderdeel is.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a) Bevoegdheid

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid van de aanbeveling is deels positief, deels negatief. Op grond van artikel 292 VWEU is de Commissie bevoegd om aanbevelingen vast te stellen op de gebieden waarvoor de EU bevoegd is. De aanbeveling heeft betrekking op het verbeteren van toegang voor EU-burgers tot beleggingen op kapitaalmarkten en daarmee het vrij verkeer van diensten en kapitaal. Dit zijn fundamentele onderdelen van de interne markt, op welk gebied de EU gedeelde bevoegdheid heeft met de lidstaten op grond van artikel 4, lid 2, onder a, VWEU. Daarnaast worden er aanbevelingen gedaan op het gebied van consumentenbescherming, wat op grond van artikel 4, lid 2, onder f, VWEU, eveneens een gedeelde bevoegdheid betreft van de EU en de lidstaten. De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid van de Commissie om aanbevelingen te doen op deze beide onderwerpen is positief. Voor zover de aanbeveling betrekking heeft op directe belastingen, zoals de inkomstenbelasting, betreft dit echter een nationale bevoegdheid. Op dit onderwerp is de grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid van de Commissie dus negatief. De EU is slechts bevoegd indien maatregelen op dit terrein rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de interne markt. De in de aanbeveling genoemde vormen van fiscale stimulering hebben, naar het oordeel van het kabinet, waarschijnlijk geen zodanige rechtstreekse invloed en vallen derhalve buiten de bevoegdheid van de EU. Eventueel optreden van de Commissie op dit punt staat op gespannen voet met het attributiebeginsel, artikel 5, lid 1, VEU.

b) Subsidiariteit

De grondhouding ten aanzien van de subsidiariteit is positief. Op grond van artikel 292 VWEU is de Commissie bevoegd om aanbevelingen vast te stellen op gebieden waarvoor de EU bevoegd is. Het doel van de aanbeveling is consumenten in de EU ertoe aan te zetten verantwoord meer te gaan beleggen om zo meer rendement op vermogen te verdienen. De mededeling geeft hier invulling aan door een raamwerk voor spaar- en beleggingsrekeningen vast te stellen en lidstaten aan te bevelen dit raamwerk te implementeren of het raamwerk te gebruiken voor verbetering van reeds bestaande nationale raamwerken. Gezien het grensoverschrijdend karakter van vrij verkeer van kapitaal en diensten, kan dit onvoldoende door lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt, daarom is een EU-aanpak nodig.

De aanbeveling geeft handvatten aan de lidstaten om op nationaal niveau (waar mogelijk uniforme) beleggingsrekeningen te faciliteren en kan zo een goede aanvulling dan wel katalysator vormen voor nationaal beleid. Het uniformiseren van (aspecten van) beleggingsrekeningen biedt schaalvoordelen, omdat aanbieders minder rekening hoeven te houden met nationale verschillen.

Om die reden is optreden op EU-niveau gerechtvaardigd. Ten aanzien van de fiscale stimulering is de subsidiariteitsvraag niet van toepassing, gegeven de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten hierop.

c) Proportionaliteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. Het doel van de aanbeveling is consumenten in de EU ertoe aan te zetten verantwoord meer te gaan beleggen om zo meer rendement op vermogen te verdienen. De aanbeveling is geschikt om deze doelstelling te halen, omdat – wanneer overgenomen door lidstaten – beleggingsrekeningen met de kenmerken zoals geformuleerd door de Commissie naar verwachting zullen helpen om consumenten de stap te laten zetten om te (beginnen met) beleggen. De aanbeveling gaat bovendien niet verder dan noodzakelijk, omdat het voorgestelde raamwerk is gericht op het op nationaal niveau faciliteren van (waar mogelijk uniforme) beleggingsrekeningen en zo een goede aanvulling dan wel katalysator kan vormen voor nationaal beleid. Daarnaast is het overnemen van het raamwerk facultatief en laat het voorstel hiermee voldoende ruimte aan de lidstaten.

d) Financiële gevolgen

Er zijn geen directe financiële gevolgen voor de Staat die voortkomen uit deze aanbeveling. Wel kunnen er financiële gevolgen zijn bij de invoering van een fiscaal voordeel, maar zoals eerder gezegd zal het kabinet hier pas naar kijken wanneer de wetsbehandeling van de Wet werkelijk rendement box 3 is afgerond en deze in werking is getreden.

e) Gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

Aangezien het voorstel een aanbeveling betreft en de inhoud van het voorstel grotendeels overeenkomt met bestaande Nederlandse wet- en regelgeving geldt dat directe gevolgen voor de regeldruk als gevolg van dit voorstel op korte termijn neutraal zullen zijn. Eventuele fiscale stimulering zou – afhankelijk van het type – de regeldruk voor aanbieders van spaar- en beleggingsrekeningen kunnen verhogen, bijvoorbeeld wanneer additionele eisen worden gesteld aan een fiscaal gestimuleerde beleggingsrekening ten opzichte van de huidige praktijk. Dit effect is echter afhankelijk van de toepassing van een fiscale stimulans. Het kabinet zegt daarbij toe eerst de behandeling en inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 willen afwachten.

Middels deze aanbeveling waarin de Commissie een Europees raamwerk voor Europese spaar- en beleggingsrekeningen uiteenzet beoogt de Commissie huishoudens te stimuleren meer te investeren in plaats van spaargeld passief aan te houden. Gezamenlijk houden Europeanen zo'n 11,5 biljoen euro aan in cash en op spaarrekeningen. Wanneer huishoudens dit kapitaal aanwenden door meer in de EU te investeren kan de productiviteit in de EU worden verhoogd. Hiermee kan de toegang tot financiering voor strategische technologieën worden vergemakkelijkt, hetgeen bijdraagt aan de productiviteitsgroei, concurrentiekracht en geopolitieke weerbaarheid van Nederland en Europa.

Fiche 2: Mededeling financiële geletterdheid

1. Algemene gegevens

a) Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over een strategie voor financiële geletterdheid voor de EU

b) Datum ontvangst Commissiedocument

30 september 2025

c) Nr. Commissiedocument

COM(2025) 681

d) EUR-Lex

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0681>

e) Nr. impact assessment Commissie en Opinie Raad voor Regelgevingstoetsing

Niet opgesteld

f) Behandelingstraject Raad

Raad Economische en Financiële zaken

g) Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Financiën

2. Essentie voorstel

Met deze mededeling kondigt de Europese Commissie (hierna: de Commissie) een strategie aan om de lage financiële geletterdheid in de Europese Unie (de EU) aan te pakken, zodat burgers weloverwogen financiële keuzes kunnen maken en veilig kunnen deelnemen aan de kapitaalmarkten. De financiële geletterdheid strategie (hierna: de strategie) is eerder dit jaar door de Commissie aangekondigd in de mededeling over de spaar- en investeringsunie (SIU).¹ Financiële geletterdheid, de combinatie van financiële bewustwording, kennis, vaardigheden, houdingen en gedragingen die nodig zijn om verantwoorde financiële beslissingen te nemen, is volgens de Commissie een essentiële vaardigheid die burgers in staat stelt hun financiële onafhankelijkheid en welzijn te waarborgen. Het niveau van financiële geletterdheid in de EU blijft echter laag: minder dan een vijfde van de EU-burgers heeft een hoog niveau van financiële geletterdheid. Het vergroten van financiële geletterdheid is volgens de Commissie urgent in een

¹ Kamerstukken II, 2024/2025, 22 112, nr. 4043.

sterk gedigitaliseerde samenleving, waar burgers steeds meer toegang hebben tot uiteenlopende financiële producten en diensten.

De strategie richt zich primair op het bevorderen van financiële inclusie door bewustwording te vergroten, toegang en effectief gebruik van financiële diensten te stimuleren, de economische weerbaarheid van burgers te versterken en beleid te ontwikkelen dat kwetsbare groepen ondersteunt. Daarnaast beoogt de strategie de beleggingsvaardigheden en het inzicht in financiële producten te verdiepen, met nadruk op een realistische afweging tussen risico en rendement. Financiële geletterdheid stelt burgers in staat hun financiën duurzaam te beheren, kansen van digitalisering te benutten en vermogen op te bouwen, onder meer via deelname aan kapitaalmarkten door te beleggen (retailbeleggen). Daarvan profiteren zowel burgers als de bredere economie. De Commissie onderstreept dat de keuze van burgers om te (starten met) beleggen een individuele verantwoordelijkheid is, maar acht het van belang dat retailbeleggers op eerlijke wijze worden behandeld en over toereikende informatie beschikken. Met oog voor kansen maar ook voor risico's dient financiële geletterdheid aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen, zoals spaar- en beleggingsrekeningen.²

De strategie dient als aanvulling op en versterking van bestaand (nationaal) beleid en initiatieven ondernomen door publieke en private stakeholders in lidstaten, en bouwt voort op de voortdurende inspanningen van de Commissie om de financiële geletterdheid te verbeteren. De strategie richt zich op domeinen waar EU-actie de meeste toegevoegde waarde kan bieden en is gebaseerd op vier pijlers.

De eerste pijler richt zich op coördinatie en *best practices*. Van elkaars ervaringen leren helpt volgens de Commissie succesvolle initiatieven te identificeren, breder uit te rollen en inzicht te krijgen in cruciale succesfactoren. De Commissie zal daarom gaan samenwerken met relevante stakeholders om prioriteiten vast te stellen en *best practices* te identificeren. Ter uitvoering van de eerste pijler zal de Commissie periodiek thematische bijeenkomsten over financiële geletterdheid met relevante expertgroepen organiseren. Hier zullen de inspanningen op het gebied van communicatie, bewustwording, monitoring, evaluatie en financiering van initiatieven voor het bevorderen van financiële geletterdheid worden gecoördineerd. Ook zal de Commissie ter bevordering van de samenwerking periodiek workshops met particuliere en non-profitorganisaties faciliteren. Daarnaast steunt de Commissie de ontwikkeling van een vrijwillige, Europese gedragscode voor particuliere en non-profitorganisaties om de kwaliteit, onafhankelijkheid en transparantie van initiatieven en educatief materiaal te waarborgen. Dit kan het vertrouwen van consumenten bevorderen en versterkt de geloofwaardigheid van de initiatieven. Tot slot zal de Commissie in 2027 een ministerieel evenement in het kader van financiële geletterdheid organiseren.

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM%3AC\(2025\)6800](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM%3AC(2025)6800)

De tweede pijler ziet op communicatie en bewustmaking. Met een EU-brede campagne gericht op het bevorderen van financieel bewustzijn en financiële geletterdheid beoogt de Commissie bestaande nationale acties te versterken en een impuls te geven. De Commissie zal een uitgebreide communicatie- en sociale mediacampagne voeren gericht op verschillende doelgroepen, waaronder moeilijk bereikbare en kwetsbare groepen zoals mensen met een beperking, vrouwen, jongeren, ouderen en lage-inkomensgroepen. De campagne wordt flexibel ingericht zodat nationale strategieën kunnen inspelen op de specifieke behoeften van moeilijk bereikbare doelgroepen. Tegelijkertijd ondersteunt de campagne de bredere SIU-doelstellingen door een investeringscultuur te bevorderen en bewustwording te vergroten over de kansen en risico's van beleggen. Daarnaast benadrukt de campagne de meerwaarde van spaar- en beleggingsrekeningen voor burgers, waarmee de Commissie de aanbeveling over eerdergenoemde rekeningen versterkt door zichtbaarheid en gebruik ervan te stimuleren. Verder stelt de Commissie voor om samen met de lidstaten een netwerk van gerenommeerde ambassadeurs voor financiële geletterdheid te creëren, die financiële geletterdheid zullen uitdragen als een nationale en Europese prioriteit, met oog voor de specifieke context van de lidstaat. Tot slot zal de Commissie evenementen organiseren over financiële geletterdheid en de rol van financiële geletterdheid bij het bevorderen van financieel welzijn.

De derde pijler richt zich op het monitoren van de voortgang en het beoordelen van de effecten. Ter uitvoering van deze pijler zal de Commissie in 2027 een tweede Flash Eurobarometer enquête over financiële geletterdheid uitvoeren en dit daarna regelmatig blijven doen. Met de uitvoering van de Flash Eurobarometer enquête³ kunnen de ontwikkelingen en vooruitgang op het gebied van financiële geletterdheid in alle EU-lidstaten systematisch worden gevolgd binnen een gemeenschappelijk meetkader. Naast het meten van financiële geletterdheid, zal de Commissie ook de toepassing van *best practices* in lidstaten systematisch volgen en hierover rapporteren aan de Eurogroep. Verder zal de Commissie de ontwikkeling en het gebruik van evaluatie-instrumenten door lidstaten ondersteunen en stakeholders aanmoedigen om het *Learning Lab* van de Commissie te gebruiken voor de evaluatie van initiatieven. Daarnaast zal de Commissie in het kader van het Europees Semester financiële geletterdheid blijven behandelen om een consistente evaluatie daarvan te bevorderen. Indien nodig, kan de Commissie land-specifieke aanbevelingen op dit terrein doen.

De vierde pijler richt zich op de financiering van initiatieven en onderzoek. De Commissie stelt voor om een website op te zetten om stakeholders te helpen informatie te vinden over bestaande EU-kanalen voor de financiering van initiatieven en onderzoek op het gebied van financiële geletterdheid. De Commissie zal daarnaast het gebruik van competentiekaders⁴ voor financiële geletterdheid bevorderen om initiatieven en onderzoeksprojecten op het gebied van financiële

³ [Monitoring the level of financial literacy in the EU - juli 2023 - Eurobarometer survey](#)

⁴ Competentiekaders hebben als doel een gemeenschappelijk begrip in de EU te creëren van de financiële competenties die volwassenen, kinderen en jongeren nodig hebben om weloverwogen beslissingen over hun persoonlijke financiën te kunnen nemen.

geletterdheid te ontwerpen. Ook zal de Commissie lidstaten stimuleren optimaal gebruik te maken van bestaande en toekomstige financieringskanalen.

Om de voortgang van de implementatie van de strategie te volgen zal de Commissie een robuust kader opzetten met behulp van bestaande instrumenten.⁵ De Commissie beoordeelt de implementatie van de strategie in de bredere context van de geplande tussentijdse evaluatie van de SIU-strategie in 2027. Deze evaluatie biedt een belangrijke gelegenheid om eventuele implementatieproblemen te identificeren en de strategie waar nodig te verfijnen om de relevantie en impact ervan te behouden.

3. Nederlandse positie ten aanzien van de mededeling/aanbeveling

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het kabinet onderschrijft het belang van financiële geletterdheid, omdat financiële kennis en vaardigheden huishoudens in staat stellen om verantwoorde keuzes te maken, bijvoorbeeld bij ingrijpende levensgebeurtenissen, en financiële geletterdheid de weerbaarheid van huishoudens vergroot. Dit is niet alleen cruciaal voor individuele huishoudens, maar ook voor de maatschappij en economie als geheel, omdat economische schokken beter kunnen worden opgevangen wanneer huishoudens daarop voorbereid zijn. De relevantie van financiële geletterdheid initiatieven blijkt ook uit het feit dat consumenten zich tegenwoordig op nieuwe manieren laten informeren en beïnvloeden, wat zowel kansen als risico's voor hun financiële weerbaarheid met zich meebrengt.⁶ Specifiek ten aanzien van deelname van burgers aan de kapitaalmarkten streeft het kabinet naar hogere participatie van retailbeleggers. Beleggen kan voor consumenten bijdragen aan vermogensopbouw en het behalen van financiële doelen op de lange termijn. Tegelijk kunnen meer investeringen van retailbeleggers in bedrijven bijdragen aan versterking van het EU-concurrentievermogen.

Op diverse manieren tracht het kabinet financiële geletterdheid in Nederland te bevorderen. Zo zet het kabinet zich via het platform Wijzer in geldzaken al ruim 18 jaar in voor de financiële gezondheid van huishoudens en voor het bevorderen van financieel verantwoord gedrag van mensen in Nederland.⁷ Wijzer in geldzaken streeft ernaar dat mensen in Nederland financieel voorbereid zijn. Dat betekent dat ze, nu en in de toekomst, in staat zijn om overzicht te vormen en houden over hun persoonlijke financiën, en daarin verantwoorde keuzes te maken, ook bij belangrijke levensgebeurtenissen. Ook weten zij waar ze terecht kunnen om hier hulp bij te krijgen.⁸ Wijzer in geldzaken is een initiatief van het ministerie van Financiën en wordt mede

⁵ Hiervoor wordt gebruikgemaakt van bestaande instrumenten, zoals de Flash Eurobarometer, de monitoringprocessen van de Eurogroep en monitoring binnen het Europees Semester.

⁶ <https://www.wijzeringeldzaken.nl/pers/Tweederde-jongeren-die-influencers-volgt-laet-eigen-financiele-situatie-hierdoor-beinvloeden/>

⁷ <https://www.wijzeringeldzaken.nl/in-het-nieuws/15-jaar-wijzer-in-geldzaken/>

⁸ <https://www.wijzeringeldzaken.nl/bibliotheek-/media/pdf/koers-wijzer-in-geldzaken-2024-2026.pdf>

mogelijk gemaakt door diverse publieke en private partners.⁹ Het platform bevordert bewustwording over en inzicht in persoonlijke geldzaken, en de kennis en vaardigheden van burgers op dit gebied. Zo helpt de website www.wijzeringeldzaken.nl consumenten om betrouwbare informatie te vinden bij het maken van geldkeuzes. Daarnaast is de Week van het geld een campagne die aandacht vraagt voor financiële educatie in het onderwijs. Ook wijst de website geldlessen.nl leerkrachten en docenten de weg naar lesmateriaal om jongeren te leren omgaan met geld.

Daarnaast heeft het kabinet in het bijzonder aandacht voor het thema pensioenen, gezien de complexiteit van het stelsel en de impact ervan op de (toekomstige) financiële positie van huishoudens. Zo vraagt Wijzer in geldzaken tijdens de Pensioen3daagse campagne aandacht voor het tijdig in actie komen voor een goed pensioen. Het kabinet zet zich bovendien actief in voor pensioenbewustzijn. Een concreet voorbeeld is het initiatief van de overheid en de pensioensector om pensioeninformatie begrijpelijker te maken via pensioenduidelijkheid.nl. Andere voorbeelden van laagdrempelige pensioencommunicatie voor kwetsbare en laaggeletterde groepen zijn Steffie.nl en het Informatiepunt Digitale Overheid.

Financiële competenties, waaronder kennis en vaardigheden, zijn belangrijk en moeten van jongs af aan worden opgebouwd en aangeleerd. Bij het terugdringen van geldzorgen, armoede en schulden zet het kabinet onder andere in op de preventie van geldzorgen: door goede voorlichting van jongs af aan, in alle levensfasen en dichtbij, om de juiste financiële keuzes te kunnen maken.¹⁰ Een van de beleidsmaatregelen is de Subsidieregeling financiële educatie voor onderwijsinstellingen (voor het middelbaar beroepsonderwijs, voortgezet onderwijs en een afgebakende groep basisscholen).¹¹ Met deze subsidie worden scholen financieel in staat gesteld om leerkrachten en docenten te trainen op het integreren en inbedden van financiële educatie in het onderwijsprogramma, het bieden van persoonlijke financiële begeleiding aan leerlingen met geldzorgen en het betrekken van ouders bij de financiële opvoeding van hun kinderen.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet verwelkomt de mededeling over de financiële geletterdheid strategie, die aansluit bij en wordt versterkt door uiteenlopende lopende initiatieven.¹² De voorgestelde initiatieven sluiten aan bij de visie en de huidige inspanningen van het kabinet in het kader van het financieel weerbaarder maken van Nederlanders. Extra aandacht vanuit de EU voor dit thema acht het kabinet van belang. Het kabinet ziet de strategie van de Commissie als aanvulling op en

⁹ De Nederlandse Vereniging van Banken, het Verbond van Verzekeraars, de Pensioenfederatie, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, De Nederlandsche Bank, de Autoriteit Financiële Markten en het Nibud.

¹⁰ Kamerstukken II 2024/2025, 24 515, nr. 770.

¹¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0048586/2024-03-19>

¹² Initiatieven van onder meer van het Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling — International Network on Financial Education (OESO-INFE), de Europese Centrale Bank (ECB), de Europese toezichthoudende autoriteiten (ESA's) en de Raad van de Europese Commissie.

versterking van bestaand nationaal beleid en juicht de holistische benadering van de Commissie toe. Het kabinet vraagt de Commissie daarbij wel waakzaam te zijn voor mogelijke overlap tussen bestaande en nieuwe initiatieven, en ervoor te zorgen dat activiteiten niet dubbel worden uitgevoerd. Het kabinet onderschrijft daarbij dat de integratie van financiële geletterdheid in schoolcurricula primair een verantwoordelijkheid van de lidstaten zelf is en blijft. Nationale overheden kunnen het beste inschatten wat past bij hun eigen onderwijssysteem en hoe financiële geletterdheid daarin een plek heeft.

In de strategie heeft de Commissie in het bijzonder aandacht voor het vergroten van kennis over retailbeleggen en financiële producten. Het kabinet onderschrijft het standpunt van de Commissie dat, indien een individu er voor kiest te participeren op de kapitaalmarkten, hij of zij toegerust moet zijn om weloverwogen en geïnformeerde beslissingen te nemen. Veel Nederlanders bouwen echter niet zelf maar via de werkgever bij een pensioenuitvoerder vermogen op voor hun oude dag. Tegelijkertijd groeit de groep werkenden die geen pensioen opbouwt, bijvoorbeeld zelfstandigen, wat risico's oplevert voor hun toekomstige inkomenszekerheid. Door een deel van het spaargeld te beleggen kunnen consumenten op de lange termijn vermogen opbouwen. Het gaat daarbij niet alleen om de oudedagvoorziening maar ook voor het behalen van andere financiële doelen zoals de studie van een kind. Daarnaast kan beleggen bijdrage aan de financiering van het bedrijfsleven. Daartegenover staan grotere risico's dan bij sparen: rendementen kunnen tegenvallen of negatief zijn. Het kabinet acht het daarom essentieel dat consumenten voldoende financiële buffers, in de vorm van een minimum spaarbuffer, achter de hand hebben. Ook zijn er andere vuistregels voor retailbeleggers, zoals investeren in niet-complexe, goed gediversifieerde en kosten-efficiënte producten en investeren met een lange beleggingshorizon.¹³

Het kabinet staat overwegend positief tegenover de acties voorgesteld in de eerste pijler ten aanzien van coördinatie en *best practices*. Met de strategie beoogt de Commissie nationale initiatieven voor financiële geletterdheid aan te vullen en te versterken. Het kabinet onderschrijft de voorgestelde acties, omdat veel EU-burgers – ondanks de inspanningen van de EU, lidstaten en andere partijen – nog niet beschikken over de benodigde financiële vaardigheden en de participatie van retailbeleggers laag blijft. Het kabinet is een voorstander van het delen van *best practices*, om van elkaars ervaringen te leren en succesvolle initiatieven te versterken. Op deze manier kan Nederland enerzijds de *best practices* van bijvoorbeeld Wijzer in geldzaken en pensioenduidelijkheid.nl delen met andere lidstaten en anderzijds profiteren van de *best practices* uit landen waar consumenten in relatief hogere mate beleggen, zoals in Zweden. Het kabinet roept hierbij op te profiteren van het bestaande Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling — *International Network on Financial Education* (OESO-INFE) netwerk, waarin Nederland al samenwerkt met andere landen en *best practices* deelt. Ook het samenwerken, al dan niet in de vorm van workshops, met particuliere en non-profitorganisaties juicht het kabinet toe. Het platform Wijzer in geldzaken is een publiek-privaat initiatief, waarbij de overheid samen

¹³ Kamerstukken II 2024/2025, 32 013, nr. 303.

met partners uit de financiële sector, de wetenschap, en onderwijs-, voorlichtings- en consumentenorganisaties hun krachten bundelen om burgers voor te bereiden op het maken van financiële keuzes. Met de manier waarop dit platform is ingericht, is er continu samenwerking met de sector die goede resultaten oplevert. Voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel bestaat de website werkenaanonspensioen.nl, waar de overheid de pensioensector ondersteunt bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, onder andere met goede voorbeelden en *best practices*.

Het kabinet ziet het belang van het bewaken van (mogelijke) belangenconflicten. Om deze reden is het kabinet positief over het ontwikkelen van een vrijwillig Europese gedragscode voor particuliere en non-profitorganisaties, zodat de kwaliteit en transparantie van initiatieven gewaarborgd worden.

Het kabinet steunt de voorgestelde acties uit de tweede pijler. Communicatie gericht op bewustmaking, bijvoorbeeld door publieke evenementen, kan bestaande (nationale) acties versterken en het vertrouwen van consumenten in bijvoorbeeld beleggingsproducten vergroten. De EU-brede bewustwordingscampagne zal de aandacht vestigen op persoonlijke financiële vaardigheden, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen. Het kabinet onderschrijft de noodzaak om financiële geletterdheid van kwetsbare doelgroepen te versterken. Juist diegene die minder goed in staat zijn uit eigen beweging gezonde financiële keuzes te maken, zijn gebaat bij een gerichte aanpak. Denk hierbij aan de visie van het kabinet om consumenten te beschermen tegen de ongewenste beïnvloeding van consumenten bij het maken van financiële keuzes, waarbij de nadruk in het bijzonder lag op jongeren en andere groepen die kwetsbaarder zijn.¹⁴ Bijvoorbeeld de 'Betaal later kater' campagne¹⁵, gericht op het flink toenemende aantal jongeren met betalingsproblemen en schulden. Een ander voorbeeld is het organiseren van specifieke activiteiten voor zzp'ers tijdens de Pensioen3daagse. Het bereiken van kwetsbare groepen vergt extra aandacht en inspanningen en vraagt om maatwerk. Het kabinet roept op om bij de EU-brede bewustwordingscampagne gebruik te maken van bestaande aanpakken, zoals de bouwstenen die Wijzer in geldzaken opstelde¹⁶ als kader om financieel kwetsbaren te bereiken en te helpen. Het kabinet ondersteunt het plan om de EU-brede bewustwordingscampagne tevens in te zetten voor het bevorderen van de investeringscultuur en burgers beter te informeren over de kansen en risico's van beleggen.

De Commissie stelt voor om een netwerk van gerenommeerde ambassadeurs voor financiële geletterdheid op te zetten. Het kabinet ziet een meerwaarde in dit voorstel. De publieke en private partners die het platform Wijzer in geldzaken mogelijk maken, hebben een ambassadeursrol op het vlak van financiële geletterdheid. De vertegenwoordigers van deze organisaties zijn mogelijke deelnemers aan het netwerk van gekwalificeerde ambassadeurs. In Nederland profiteert Wijzer in

¹⁴ Kamerstukken II 2023/2024, 27 089, nr. 95.

¹⁵ <https://www.campagnetoolkits.nl/je-geld-de-baas>

¹⁶ <https://www.wijzeringeldzaken.nl/bibliotheek-/media/pdf/waaiertienbouwstenenwijzerin-geldzaken.pdf>

geldzaken van de inzet van Hare Majesteit Koningin Máxima. Als erevoorzitter vraagt Koningin Máxima al 15 jaar aandacht voor het belang van financiële educatie en het verstandig omgaan met geld.

Het kabinet steunt de acties onder de derde pijler omtrent het monitoren van de voortgang en het beoordelen van de impact. Het systematisch meten van financiële geletterdheid, het evalueren van bestaande initiatieven en het rapporteren hierover is cruciaal voor het ontwikkelen van effectief en doelgericht beleid. Het kabinet ondersteunt het uitvoeren van de Flash Eurobarometer enquête en zal, net zoals in het verleden, participeren in de uitvraag. Zo staat het kabinet positief tegenover het feit dat de uitvraag ook het financieel welzijn van de EU-burgers meet.

Overwogen kan worden om het meten van financiële kennis te verbreden, zodat dit niet uitsluitend kennis over investeren omvat, maar ook andere relevante aspecten van financieel gedrag en inzicht. De Commissie vestigt in de strategie aandacht voor het belang van het evalueren van de initiatieven op het gebied van financiële geletterdheid, om effectiviteit en *best practices* vast te stellen. Het platform Wijzer in geldzaken onderneemt reeds veel op het gebied van campagnes en effectmeting en evalueert haar projecten structureel op bereik en het behalen van de doelstellingen. Ten slotte verwelkomt het kabinet het initiatief van de Commissie om financiële geletterdheid een vaste plaats te geven binnen de landenverslagen van het Europese Semester. Wel vindt het kabinet dat de primaire focus van het Semester op economisch, begrotings- en werkgelegenheidsbeleid moet blijven.

Het kabinet staat positief tegenover de acties die de Commissie binnen de vierde pijler aankondigt, op het gebied van de financiering van initiatieven en onderzoek. Het verbeteren van de vindbaarheid van bestaande EU-instrumenten voor de financiering van initiatieven en onderzoek is gewenst. Ook steunt het kabinet de actie om bestaande financieringskanalen te gebruiken om initiatieven te financieren binnen het huidige meerjarig financieel kader. Het kabinet beveelt aan om in het kader van het stimuleren van aanvullend onderzoek systematisch kennis en resultaten te delen over methoden die aantoonbaar effectief zijn bij het vergroten van financiële geletterdheid. Het kabinet beschouwt Europese competentiekaders als waardevol voor de ontwikkeling van financiële-geletterdheidsinitiatieven; zij kunnen nationale initiatieven aanvullen, maar hoeven deze niet vervangen.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

Lidstaten steunen naar verwachting de doelstelling van de mededeling over de financiële geletterdheid strategie. Ook binnen het Europees Parlement bestaat brede steun voor een gecoördineerde Europese aanpak ter bevordering van financiële geletterdheid. Het belang van financiële geletterdheid ter bevordering van bewustere financiële keuzes wordt daarom breed gedeeld. Veel landen investeren in brede publieke bewustmakingscampagnes en nationale evenementen om financiële geletterdheid te bevorderen bij alle leeftijdsgroepen en segmenten van de samenleving. Ook worden er door lidstaten programma's ontwikkeld die zijn toegesneden op kwetsbare groepen, om ervoor te zorgen dat de inspanningen op het gebied van financiële educatie inclusief en eerlijk zijn. Er zijn verschillen zichtbaar in de mate waarin lidstaten gevorderd

zijn met het uitrollen van een nationale strategie of aanpak. Lidstaten die financiële educatie in hun nationale curriculum opnemen behalen doorgaans hogere scores op het gebied van financiële geletterdheid. Lidstaten erkennen ook dat onderwijsbeleid primair een nationale verantwoordelijkheid is en moet blijven.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a) Bevoegdheid

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid van de mededeling is positief. De mededeling heeft betrekking op het bevorderen van de financiële geletterdheid van EU-burgers, wat een fundamenteel onderdeel is van consumentenbescherming. Daarnaast vergroot financiële geletterdheid de toegang tot en het gebruik van de kapitaalmarkten, waardoor de mededeling tevens betrekking heeft op de interne markt binnen de EU. Op het terrein van consumentenbescherming is sprake van een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten op grond van artikel 4, lid 2 onder f VWEU. Waar het de werking van de interne markt betreft heeft de EU tevens een gedeelde bevoegdheid met de lidstaten op grond van artikel 4, lid 2, onder a VWEU. De Commissie benadrukt dat integreren van financiële geletterdheid in het schoolcurriculum geen onderdeel van de strategie is, aangezien onderwijs tot de nationale bevoegdheden behoort.

b) Subsidiariteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit is positief. De mededeling heeft tot doel de lage financiële geletterdheid in de EU aan te pakken, zodat burgers weloverwogen financiële keuzes kunnen maken en veilig kunnen deelnemen aan de kapitaalmarkten. Ondanks de inspanningen van de EU en lidstaten en andere betrokken partijen, beschikken veel EU-burgers nog steeds niet over de nodige vaardigheden om weloverwogen financiële beslissingen te nemen en is participatie van retailbeleggers onder EU-burgers laag. De mededeling geeft hier invulling aan door initiatieven voor te stellen die als aanvulling op huidige (Europese en nationale) inspanningen moet worden gezien. Gezien het grensoverschrijdend karakter van het vrij verkeer van kapitaal en betalingen en zodoende de voorgestelde initiatieven, kan dit onvoldoende door lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt, daarom is een EU-aanpak nodig. Door samenwerking tussen lidstaten en relevante stakeholders te stimuleren, *best practices* te delen en financieringsmogelijkheden te bieden, kan de EU als katalysator fungeren om lidstaten in staat te stellen hun initiatieven op het gebied van financiële geletterdheid te bevorderen. Om die reden is het optreden op het niveau van de EU gerechtvaardigd.

c) Proportionaliteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. De mededeling heeft tot doel de lage financiële geletterdheid in de EU aan te pakken, zodat burgers weloverwogen financiële keuzes kunnen maken en veilig kunnen deelnemen aan de kapitaalmarkten. De aangekondigde initiatieven zijn geschikt om deze doelstelling te realiseren, omdat zij het bewustzijn van financiële geletterdheid versterken door samenwerking tussen lidstaten en relevante stakeholders te faciliteren en door het delen van bewezen effectieve praktijkvoorbeelden. Bovendien gaat het voorgestelde optreden niet verder dan noodzakelijk, omdat de strategie voortbouwt op de lopende inspanningen van de Commissie om de financiële geletterdheid te

verbeteren en is gericht op het aanvullen en versterken van nationale strategieën en initiatieven die reeds worden ondernomen.

d) Financiële gevolgen

De Commissie stelt voor om al haar inspanningen in te passen binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2021–2027. Eventueel aanvullende benodigde EU-middelen dienen volgens het kabinet gevonden te worden in de EU-begroting. Het kabinet wil niet vooruitlopen op de integrale afweging van middelen na 2027. De voorstellen van de Europese Commissie hebben geen invloed op de rijksbegroting.

e) Gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

De mededeling kent geen gevolgen voor de regeldruk voor het bedrijfsleven en burgers. De extra werkzaamheden en taken voor de overheid naar aanleiding van de acties uit de strategie voor financiële geletterdheid zijn beperkt, aangezien Nederland al vooroploopt in de uitvoering van de voorgestelde initiatieven. De EU ziet de SIU als instrument om het concurrentievermogen te versterken, met onder de pijler *Citizens and Savings* specifieke aandacht voor het bevorderen van financiële geletterdheid. Door EU-burgers financieel weerbaarder te maken en hun kennis van financiële producten – zoals beleggingsproducten – te vergroten, beoogt de Commissie huishoudens te stimuleren meer te investeren in plaats van spaargeld passief aan te houden. Op deze manier kan particulier kapitaal beter worden ingezet voor de Nederlandse en Europese economie, hetgeen bijdraagt aan een versterking van het concurrentievermogen.

Fiche 3: [MFK] Verordening instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling

1. Algemene gegevens

a) Titel voorstel

Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot vaststelling van het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2021/100 en Verordening (Euratom) 2021/948

b) Datum ontvangst Commissiedocument

3 september 2025

c) Nr. Commissiedocument

COM(2025)598

d) EUR-lex

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025PC0598>

e) Nr. impact assessment Commissie en Opinie Raad voor Regelgevingstoetsing

SWD(2025) 254

f) Behandelingstraject Raad

Raad vervoer, telecommunicatie en energie

g) Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, in nauwe samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

h) Rechtsbasis

Artikel 203 van het Euratom-verdrag

i) Besluitvormingsprocedure Raad

Eenparigheid

j) Rol Europees Parlement

Raadpleging

2. Essentie voorstel

a) Inhoud voorstel

Op 3 september presenteerde de Europese Commissie (hierna: de Commissie) een wetsvoorstel voor een hernieuwd instrument voor samenwerking op nucleaire veiligheid en financiële programma's voor de ontmanteling van nucleaire installaties. Hiermee worden twee bestaande

wetten, Euratom 2021/100 en Euratom 2021/948, samengevoegd tot één wet. De Commissie doet dit voorstel in het kader van het volgend Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor de periode 2028-2034.

Binnen het voorstel kan onderscheid gemaakt worden tussen een externe en een interne component. De EU-externe component ziet op het bijdragen tot een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, een veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal in partnerlanden. Met de extern component beoogt de Commissie tot verbetering van steun voor een veilig gebruik van innovatieve technologieën, in het licht van mogelijke en voorspelde ontwikkelingen van nucleaire technologie; zorg te dragen voor snelle en passende reactie in uitzonderlijke gevallen (waaronder oorlogssituaties); uitbreiding van het toepassingsgebied van de steun tot exploitanten van kerncentrales; meer steun voor het verbeteren van de paraatheid en het reactievermogen in noodsituaties; meer steun op verbetering op paraatheid, noodsituaties alsmede meer steun voor milieu herstelactiviteiten om een grotere bijdrage te leveren aan wereldwijde inspanningen ter bescherming van het milieu; en tenslotte mogelijkheden om uitvoering integraler aan te pakken.

De EU-interne component ziet op financiële programma's voor de ontmanteling van nucleaire faciliteiten waaronder die van de Commissie op locaties van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek op het gebied van Kernenergie (het *Joint Research Center*, hierna: JRC). Een van de nucleaire faciliteiten van het JRC die hier bedoeld wordt, is de Hoge Flux Reactor (hierna: HFR) in Petten. De HFR is in eigendom van het JRC.

Bij de EU-interne component stelt de Commissie voor om bilaterale onderhandelingen ("*negotiations*") te voeren tussen de Commissie en de betrokken lidstaat, om te bepalen of de betrokken lidstaat bereid is om vrijwillig het eigendom van de nucleaire faciliteit van het JRC over te nemen en de verantwoordelijkheid voor het ontmantelingsprogramma voort te zetten en te implementeren. Als een lidstaat bereid is een dergelijke overeenkomst aan te gaan, dan zal de Commissie nog steeds volledig het relevante ontmantelingsprogramma bekostigen. Nieuw is de term "onderhandelingen" (*negotiations*). In de huidige wet staat de term "gesprekken" (*discussions*). Ook nieuw in dit voorstel is dat er een deadline van twee jaar wordt gekoppeld aan deze onderhandelingen. Deze deadline is twee jaar na ingang van dit instrument. De achtergrond van de invoering van de term "*negotiations*" en de deadline wordt niet duidelijk uit het voorstel.

Voor het overige deel van het voorstel (met name de voortzetting van de samenwerking ten aanzien van nucleaire veiligheid met derde landen en financiële programma's voor de ontmanteling van nucleaire faciliteiten aldaar), geldt dat het alleen om een samenvoeging gaat van wetten die nu al bestaan zonder beleidsmatige aanpassingen daaraan (beleidsarm).

b) Impact assessment Commissie

Het voorstel voegt twee bestaande verordeningen samen. Het gaat hier om het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en het instrument voor ontmanteling van nucleaire installaties van het JRC en het programma voor radioactief afval van het JRC. Dit is in lijn met het doel om het MFK te versimpelen en het draagt bij aan de “*Better Regulation*” agenda. Het samenvoegen vermindert de administratieve complexiteit en stroomlijnt coördinatie tussen betrokkenen. Geconcludeerd wordt dat het nieuwe instrument blijft bijdragen aan de Europese samenwerking en speciaal ook de samenwerking met derde landen. Ontwikkelingen op het gebied van nucleaire veiligheid zijn verwerkt en er is voor gezorgd dat dit voorstel ook ziet op innovatieve nucleaire reactoren (zoals *Small Modular Reactors* (hierna: SMR)). Verder is de hulp aan gebruikers van een nucleaire installatie uitgebreid om sneller te kunnen reageren in exceptionele situaties (bijvoorbeeld oorlogssituaties). Geadviseerd wordt om te bezien of deze hulp (in beperkte mate) verder uitgebreid kan worden. Voor de nucleaire installaties van JRC wordt een concrete tijdlijn (twee jaar) voor onderhandelingen over een mogelijke overdracht aan de lidstaat toegevoegd.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

De Kamerbrief van 28 maart 2025 over de Nederlandse inzet voor het volgend MFK en de Kamerbrief van 12 september 2025 met de kabinetsappreciatie van de MFK-voorstellen van de Commissie voor het volgend MFK zijn de basis voor de Nederlandse onderhandelingspositie en leidend t.o.v. de BNC-fiches over de onderliggende MFK-voorstellen. De overkoepelende Nederlandse inzet richt zich op een ambitieus gemoderniseerd en financieel houdbaar MFK waarbij de focus gelegd dient te worden op strategische prioriteiten. In het licht van huidige geopolitieke spanningen is een financieel weerbaar Europa van groot belang voor onze veiligheid en welvaart. De voorstellen voor het nieuwe MFK en het eigenmiddelenbesluit komen bovendien in een tijd waarin veel lidstaten te maken hebben met budgettaire uitdagingen door hoge schulden en oplopende tekorten. Door de grote toekomstige uitdagingen en budgettaire situatie van lidstaten is het kabinet van mening dat de EU in het MFK scherp moet herprioriteren en kritisch moet kijken naar de besteding van Europese publieke middelen.

Middelen op de EU-begroting dienen besteed te worden waar de meeste toegevoegde waarde voor de EU zit. De belangrijkste inhoudelijke prioriteiten voor het MFK zijn het versterken van het Europees concurrentievermogen met een sterke interne markt en inzet op onderzoek en innovatie als fundament, een stevig migratie- en asielbeleid, en veiligheid en defensie.

Het kabinetsbeleid inzake nucleaire veiligheid en stralingsveiligheid richt zich op het voortdurend verbeteren van de veiligheid op het terrein van de nucleaire veiligheid en stralingsbescherming.¹ Het nationaal beleid gaat uit van zorg voor de bescherming van mensen, dieren, planten en goederen, die voorop staan. Nederland werkt hierin risicogericht en transparant.

¹ Het beleid hiervoor wordt onder andere gevormd door de EU (2011/70 Afvalrichtlijn) en 2013/59 Basisveiligheidsnormen Stralingsbescherming.

Op de naleving van verplichtingen op nucleaire veiligheid van kerninstallaties en stralingsbescherming wordt toezicht gehouden. Op de veiligheid en bescherming van mens en milieu dient continue ingezet te worden en zo effectief en efficiënt mogelijk vormgegeven te worden.

JRC is de eigenaar van de HFR en daarmee verantwoordelijk voor de ontmanteling van de HFR. Het kabinet gaat uit van een default situatie, waarbij JRC verantwoordelijk blijft voor de uitvoering van de ontmanteling. Nederland heeft niet de kennis en capaciteit om de verantwoordelijkheid voor de ontmanteling van de HFR op zich te nemen.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet steunt de Commissie in het streven naar vereenvoudiging door de externe en interne instrumenten samen te voegen. Dit past binnen de voorgestelde modernisering van het MFK, wat het kabinet verwelkomt. Het kabinet steunt de voorgestelde maatregelen gesteld binnen de externe component, daar deze passen in het nationaal beleid op nucleaire veiligheid en stralingsbescherming.

Het kabinet steunt niet zonder meer het voorstel om toe te voegen dat er onderhandelingen (*negotiations*) zullen plaatsvinden tussen het JRC en de lidstaat over de overdracht van een nucleaire faciliteit. In het huidige instrument (2021/100/EU) is opgenomen dat de JRC en de betreffende lidstaat waar een nucleaire installatie staat, gesprekken (*discussions*) kunnen aangaan over een mogelijke overdracht van verplichtingen inzake de ontmanteling, in het geval van wederzijdse overeenkomsten tussen de Commissie en de betreffende lidstaat. In het verlengde daarvan steunt het kabinet ook het voorstel om een deadline van twee jaar te koppelen aan deze onderhandelingen niet zonder meer.

Formalisatie van het proces zou de suggestie kunnen wekken dat er ruimte is voor een overdracht van verantwoordelijkheden. Het kabinet is van mening dat het JRC verantwoordelijk is en blijft voor de ontmanteling van de HFR. Niet alleen financieel, maar ook organisatorisch. Volgens het kabinet kan er geen sprake zijn van risico-overdracht, in welke vorm dan ook, aan Nederland. Voor de organisatorische uitvoering van de ontmanteling heeft Nederland niet de benodigde kennis en capaciteit. Gezien de ontmanteling die het JRC uitvoert in Italië en de in dit voorstel benoemde kennis en ervaring die wordt opgedaan met ontmantelingen op andere JRC locaties en onder het *Nuclear Decommissioning Assistance Programmes* (NDAP) is deze kennis meer voorhanden bij het JRC.

Ondergeschikt aan bovenstaand, maar wel ook van belang is dat de passage in het wetsvoorstel over de bekostiging van de ontmanteling de mogelijkheid van risico overdracht naar Nederland niet uitsluit. Er wordt aangegeven dat de Commissie in het geval van een dergelijke overeenkomst nog steeds volledig het relevante ontmantelingsprogramma zal bekostigen. Waarbij de vraag rijst wat 'relevante' betekent. Daarnaast merkt het kabinet op dat er in de praktijk vaak discussie ontstaat

over wie voor welke risico's verantwoordelijk is, als de partij die de uitvoering voor haar rekening neemt een andere is dan de partij die de rekening betaalt.

In december 2024 heeft er hoog-ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen de JRC en het ministerie van VWS, om het brede onderzoeksprogramma van JRC in Petten te bespreken. In dit overleg heeft JRC de ontmanteling van de HFR als onderwerp opgebracht, inclusief de intentie om afspraken te maken over formele gesprekken over de overdracht van het eigendom van de HFR aan Nederland. Nederland heeft in dit overleg het standpunt herhaald dat ook in eerdere informele overleggen is gehanteerd; namelijk dat JRC verantwoordelijk dient te blijven voor de ontmanteling en dat de Nederlandse overheid niet bereid is formele onderhandeling te voeren met het JRC over een overdracht. De voorgestelde aanpassing in het wetsvoorstel om onderhandelingen hierover te voeren, kwam dan ook als een verrassing voor het kabinet. Een gesprek met het JRC om helderheid te krijgen over de achtergrond van deze wijzigingen heeft tot op heden niets opgeleverd.

Het kabinet wil zich desondanks constructief opstellen en vragen naar nadere informatie omtrent de beweegredenen voor- en de juridische gevolgen van de introductie van '*negotiations*' t.o.v. '*discussions*'. Indien blijkt dat hiermee enige vorm van risico-overdracht of afzwakking van het vrijwillige karakter van '*discussions*' bedoeld wordt, dan zal het kabinet hier niet mee akkoord kunnen gaan. Ook zal het kabinet vragen naar nadere informatie omtrent de introductie van de deadline.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

T.a.v. het interne deel van het voorstel, dat gaat over de nucleaire faciliteiten van het JRC in de vier gastlanden (Nederland, België, Duitsland, Italië), is de verwachting dat de lidstaten zonder nucleaire faciliteiten van de JRC geen proactieve inbreng zullen leveren. De positie van landen met nucleaire faciliteiten van de JRC is nog onbekend. De positie van het Europees Parlement is nog onbekend.

JRC is de eigenaar van de HFR Petten en daarmee verantwoordelijk voor de ontmanteling van de HFR. JRC wil bij voorkeur de verantwoordelijkheid voor de ontmanteling overdragen aan Nederland.

4. Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

a) Bevoegdheid

Als onderdeel van de toets of Euratom mag optreden conform het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (hierna: het Euratom-verdrag) toetst het kabinet of Euratom handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar door de lidstaten in het Euratom-verdrag zijn toegedeeld om de daarin bepaalde doelstellingen te verwezenlijken. Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid is positief. Het voorstel is gebaseerd op artikel 203 van het Euratom-verdrag. Artikel 203 van het Euratom-verdrag geeft Euratom de

bevoegdheid tot het nemen van passende maatregelen indien dit noodzakelijk is om een van de doelstellingen van Euratom te verwezenlijken, en het Euratom-verdrag niet in de daartoe vereiste bevoegdheden voorziet. In dat verband bepaalt artikel 1 van het Euratom-verdrag dat Euratom tot taak heeft om, door het scheppen van de voorwaarden noodzakelijk voor de snelle totstandkoming en groei van de industrie op het gebied van de kernenergie, bij te dragen aan de verhoging van de levensstandaard in de lidstaten en de ontwikkeling van de betrekkingen met andere landen. In artikel 2 staat verder beschreven hoe Euratom deze taak vervult. De doelstellingen van het voorstel zien op het bijdragen aan een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, efficiënte en effectieve veiligheidscontroles in partnerlanden en ontmanteling van nucleaire faciliteiten van de Commissie. Euratom stelt ook hoge veiligheidsnormen vast voor het vreedzame gebruik van nucleair materiaal, en laat hier onderzoek naar doen. Het voorstel sluit daarmee aan bij de doelstellingen beschreven in artikel 1 en 2 van het Euratom-verdrag. Het kabinet kan zich dan ook vinden in de rechtsgrondslag.

b) Subsidiariteit

Als onderdeel van de toets of Euratom mag optreden conform het Euratom-verdrag toetst het kabinet de subsidiariteit van het optreden van de Commissie. Dit houdt in dat het kabinet op de gebieden die niet onder de exclusieve bevoegdheid van Euratom vallen of wanneer sprake is van een voorstel dat gezien zijn aard enkel door Euratom kan worden uitgeoefend, toetst of het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen van het overwogen optreden beter door Euratom kan worden bereikt (het subsidiariteitsbeginsel). Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit is positief. Het voorstel heeft een tweeledig doel, waarbij onderscheid gemaakt kan worden tussen een externe en interne component. De externe component ziet op het bijdragen tot een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, een veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal in partnerlanden. Deze component van het instrument moet activiteiten op het gebied van internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid ondersteunen, voortbouwend op de acties die eerder werden ondersteund onder Verordening 2021/948. De externe component is daarmee een voortzetting van de internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en heeft een grotere impact, efficiëntie en zichtbaarheid dan wanneer individuele lidstaten deze zouden implementeren. Gezien het grensoverschrijdende karakter van het voorstel, kan dit onvoldoende door de lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt. Een optreden op het niveau van Euratom is daarom gerechtvaardigd.

Een deel van de interne component ziet op het ondersteunen van de ontmanteling van nucleaire faciliteiten van de Commissie op locaties van het JRC. Een van deze locaties is Petten, waar de HFR staat die in eigendom is van de Commissie. Ten aanzien van dit deel van de interne component is het kabinet ook van oordeel dat het noodzakelijk is om op Euratom-niveau maatregelen te nemen. Dit ziet er op dat de Commissie verantwoordelijk is voor de ontmanteling van de HFR. Dat vanuit

deze verantwoordelijkheid financiële middelen voor de ontmanteling van de HFR uit het MFK dienen te komen, onderschrijft het kabinet. Gezien de ontmanteling die het JRC uitvoert in Italië en de in dit voorstel benoemde kennis en ervaring die wordt opgedaan met ontmantelingen op andere JRC locaties en onder het *Nuclear Decommissioning Assistance Program* (NDAP) is deze kennis meer voorhanden bij het JRC. Voor de organisatorische uitvoering van de ontmanteling is de benodigde kennis en capaciteit daarom beter voorhanden bij het JRC dan bij lidstaten. Om deze redenen is optreden op het niveau van Euratom gerechtvaardigd.

c) Proportionaliteit

Als onderdeel van de toets of Euratom mag optreden conform het Euratom-verdrag toetst het kabinet of de inhoud en vorm van het optreden van Euratom niet verder gaan dan wat nodig is om de doelstellingen van het Euratom-verdrag te verwezenlijken (het proportionaliteitsbeginsel). Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. Het voorstel heeft een tweeledig doel, waarbij onderscheid gemaakt kan worden tussen een externe en interne component. De externe component ziet op het bijdragen tot een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, een veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal in partnerlanden. Verder bevat het activiteiten op het gebied van internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid ondersteunen, voortbouwend op de acties die eerder werden ondersteund onder Verordening 2021/948. De voorgestelde verordening is geschikt om het doel van deze component te bereiken. Financiële ondersteuning voor projecten welke bijdragen aan de doelstellingen, zoals inzameling, behandeling en opslag van radioactief afval of de bouw van faciliteiten voor het beheer van radioactief afval kan worden gezien als een geschikt middel om deze doelen te bereiken. Het voorgestelde optreden gaat ook niet verder dan noodzakelijk om de beschreven doelstellingen te realiseren. Het voorgestelde optreden regelt, zoals gezegd hoofdzakelijk de financiering van de activiteiten gericht op de realisatie van deze doelstellingen. De lidstaten blijven mogelijkheden behouden om te sturen in deze financiering en daarmee samenhangende (werk)programma's. De flexibiliteit in de programmeringsaanpak is ook specifiek benoemd in het voorstel. Voldoende ruimte voor de lidstaten blijft zodoende geborgd. Bovendien betreft het voorgestelde optreden ten aanzien van deze externe component enkel een samenvoeging van wetten die nu al bestaan zonder benodigde beleidsmatige aanpassingen. Het betreft verdere voortzetting van internationale samenwerking.

De interne component ziet onder andere op uitvoering en ondersteuning van de ontmanteling van de nucleaire faciliteiten van de Commissie op locaties van het JRC. In het kader van de ondersteuning van de activiteiten van de ontmanteling regelt het voorstel hoofdzakelijk de financiële middelen en wijze waarop deze worden besloten. Financiële ondersteuning ten aanzien van onder andere het opstellen en bijwerken van ontmantelingsplannen en daadwerkelijke ontmanteling is een geschikte manier om deze doelstelling te bereiken. Daarnaast gaat het voorgestelde optreden ten aanzien van de interne component gaat volgens het kabinet niet verder dan noodzakelijk. Ondanks dat de beschreven onderhandelingen tussen de Commissie en de gastlidstaat over overdracht van nucleaire verplichtingen van het JRC aan de gastlidstaat volgens

het kabinet niet strikt noodzakelijk zijn om tot een ontmanteling te komen, blijft de vrijwilligheid en ruimte voor de lidstaten om aan te geven dat zij geen verplichtingen van het JRC willen overnemen. Er is beschreven dat deze overdracht vrijwillig is en alleen kan worden geregeld middels een bilaterale overeenkomst.

5. Financiële consequenties, gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a) Consequenties EU-begroting

De onderhandelingen over de toekomst van het instrument voor de samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling zijn wat betreft de financiële aspecten, integraal onderdeel van de onderhandelingen over het MFK 2028–2034. Nederland hecht eraan dat besprekingen over dit voorstel niet vooruitlopen op de integrale besluitvorming betreffende de budgettaire omvang van het MFK. De beleidsmatige inzet van Nederland bij dit voorstel moet ondersteunend zijn aan de overkoepelende Nederlandse inzet in de MFK-onderhandelingen zoals hierboven toegelicht, te weten een ambitieus gemoderniseerd en financieel houdbaar MFK. Dit vraagt scherpe keuzes. Binnen dit kader blijft vanzelfsprekend de ruimte bestaan om op de inhoud actief in te spelen op het verloop van de onderhandelingen.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor Rijksoverheid en/ of medeoverheden

Het kabinet zet in op een beperking van de stijging van de Nederlandse afdrachten aan de EU. De inzet in de onderhandelingen zal daartoe bestaan uit een combinatie van een acceptabele omvang van het MFK en een voor Nederland acceptabel aandeel in de nationale bijdragen via het eigenmiddelenbesluit. Eventuele budgettaire gevolgen voor de Rijksbegroting worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline. Eventuele tegenvallers op de EU-afdrachten die volgen uit de MFK onderhandelingen dienen gedekt te worden op de Rijksbegroting.

c) Financiële consequenties en gevolgen voor regeldruk voor bedrijfsleven en burger

Het samenvoegen van de instrumenten vermindert de administratieve complexiteit en stroomlijnt coördinatie tussen betrokken partijen.

d) Gevolgen voor concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

Euratom bezit de nodige kennis en expertise om bij te dragen aan het versterken van nucleaire veiligheid wereldwijd. In het voorstel wordt specifiek verwezen naar de Russische oorlog tegen Oekraïne die schade veroorzaakt aan de Oekraïense infrastructuur, inclusief nucleaire energiefaciliteiten (zoals blijkt uit de drone aanval op de nieuwe veilige omhulling van Tsjernobyl). Dit nieuwe instrument kan gerelateerde behoeften van Oekraïne op het gebied van nucleaire veiligheid ondersteuning bieden.

T.a.v. de concurrentiekracht zijn geen specifieke gevolgen voorzien.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Het programma is gebaseerd op een verordening die rechtstreeks zal werken, en leidt niet tot wijzigingen van regelgeving voor de rijksoverheid en decentrale overheden.

b) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, incl. NL-beoordeling daarvan

Het voorstel bevat geen bevoegdheid voor gedelegeerde handelingen.

Het voorstel bevat wel bevoegdheden voor de Commissie om uitvoeringshandelingen vast te stellen, specifiek voor de externe component. Zo ziet artikel 10 op de externe component van het instrument, dat uitgevoerd wordt via meerjarige indicatieve programma's. Daarnaast stelt de Commissie op basis van artikel 11, lid 2 jaarlijkse of meerjarige actieplannen en maatregelen vast door middel van uitvoeringshandelingen.

Het toekennen van deze bevoegdheden is wel mogelijk, omdat het niet essentiële onderdelen van de basishandeling betreft. Toekenning van deze bevoegdheden acht het kabinet wel wenselijk, omdat de Commissie hiermee met meer flexibiliteit haar verantwoordelijkheden kan invullen.

De keuze voor uitvoering door de Commissie i.p.v. delegatie aan de lidstaten ligt hier voor de hand omdat het gaat om uitvoering van de verordening volgens eenvormige voorwaarden.

De uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de onderzoeksprocedure als bedoeld in artikel 5 van verordening 182/2011. Toepassing van deze procedure is hier volgens het kabinet wel op zijn plaats omdat het borgen van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, en het veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval in de categorie valt van bijzondere uitvoeringshandeling, namelijk met betrekking tot het milieu, de beveiliging en veiligheid, of de bescherming van de gezondheid of de veiligheid van mensen, dieren of planten. Daarnaast bepaalt artikel 11, lid 4 dat de uitvoeringshandeling zoals bedoeld in artikel 11, lid 2, wordt vastgesteld of gewijzigd in overeenstemming met de spoedprocedure van artikel 8 van Verordening 182/2011, om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie die verband houden met een noodzakelijke snelle reactie van de Unie. Het kabinet acht het wenselijk dat gebruik van de spoedprocedure dan ook mogelijk is.

Er zijn tevens uitzonderingen op de toepassing van de onderzoeksprocedure. Artikel 11, lid 3 stelt dat de onderzoeksprocedure niet wordt toegepast op (i) bijzondere maatregelen en ondersteunende maatregelen waarvoor de financiering van de Unie niet meer dan EUR 10 miljoen bedraagt en (ii) bepaalde technische wijzigingen, mits deze niet substantieel afbreuk doen aan de doelstellingen van het betrokken actieplan of maatregel. Het kabinet acht dit niet wenselijk, omdat ook in deze gevallen het kabinet de onderzoeksprocedure ziet toegepast. Het kabinet verneemt graag van de Commissie wat deze bijzondere en ondersteunende maatregelen behelzen, en zal zich bij de onderhandelingen dan ook hiervoor inzetten.

- c) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en besluiten) met commentaar t.a.v. haalbaarheid*

De verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie. De toepassing start per 1 januari 2028. Dit is haalbaar indien voordien de brede MFK-onderhandelingen afgerond (kunnen) worden.

- d) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling*

N.v.t.

- e) *Constitutionele toets*

N.v.t.

7. Implicaties voor uitvoering en/of handhaving

N.v.t.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

N.v.t.

**GRAAG MA 27 OKTOBER RETOUR IVM TIJDIG RONDSTUREN BNC STUKKEN
TER BESLISSING**

Aan de minister 29/10

de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten \

nota

BNC-fiches faciliteren Europese beleggingsrekeningen en
bevorderen financiële geletterdheid

Persoonsgegevens

Aanleiding

De Europese Commissie heeft 30 september jl. een aanbeveling voor het faciliteren van Europese beleggingsrekeningen en een mededeling over een strategie voor financiële geletterdheid gepubliceerd.

Datum
21 oktober 2025

Notanummer
2025-0000497593

Beslispunten

1. Bent u (minister en stas) akkoord met verzending van het concept BNC-fiche aan het BNC met daarin de inzet van het kabinet t.a.v. de aanbeveling voor het faciliteren van Europese beleggingsrekeningen (bijlage 1)?
2. Bent u (minister) akkoord met verzending van het concept BNC-fiche aan het BNC met daarin de inzet van het kabinet t.a.v. de mededeling over de strategie voor financiële geletterdheid (bijlage 2)?
3. Bent u (minister en stas) akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Bijlagen
1. Concept BNC-fiche beleggi
2. Concept BNC-fiche financii
3. ~~Aanbeveling beleggingsrek~~
4. ~~Mededeling financiële gele~~

Kernpunten

- Met de aanbeveling voor het faciliteren van Europese beleggingsrekeningen beoogt de Europese Commissie retailbeleggers meer te laten beleggen. Om dit doel te bereiken geeft de Commissie een blauwdruk voor beleggingsrekeningen, gebaseerd op *best practices* van reeds bestaande beleggingsrekeningen.
- De strategie voor financiële geletterdheid heeft tot doel burgers te helpen om gezonde financiële beslissingen te nemen en uiteindelijk hun welzijn, financiële zekerheid en onafhankelijkheid te verbeteren. Daarnaast beoogt de strategie de beleggingsvaardigheden en het inzicht in financiële producten van burgers te verdiepen, met nadruk op een realistische afweging tussen risico en rendement.
- Beide initiatieven hebben als doel de spaar- en investeringsunie te bevorderen en tastbare voordelen voor alle EU-burgers te bieden.
- Wij zijn positief over zowel de aanbeveling als mededeling. Dit is ook zo verwoord in de conceptfiches. Beide sluiten aan bij de kabinetsinzet voor de kapitaalmarktunie zoals geformuleerd in de Kamerbrief van 17 maart 2025.

Toelichting

Aanbeveling faciliteren van beleggingsrekeningen

- De kern van de aanbeveling is dat lidstaten 'kaders voor beleggingsrekeningen' opzetten die voldoen aan de volgende – volgens de Europese Commissie effectief bewezen – kenmerken:
 - een breed aanbod van aanbieders van beleggingsrekeningen;
 - de kosten voor openen en aanhouden van beleggingsrekeningen zijn eerlijk, proportioneel en begrijpelijk.
 - beleggingsrekeningen zijn overdraagbaar, waardoor consumenten in één keer hun portfolio kunnen overhevelen naar een andere aanbieder;
 - een breed aanbod van producten voor verschillende activa voor consumenten om aan te houden op de beleggingsrekening;
 - de beleggingsrekeningen zijn gebruiksvriendelijk;
 - een zo gebruiksvriendelijk, eenvoudig en geautomatiseerd fiscaal proces als mogelijk; en
 - beleggingsrekeningen zouden moeten profiteren van 'de meest gunstige fiscale behandeling' beschikbaar in een lidstaat.
- In het concept BNC-fiche steunt het kabinet het doel om huishoudens te stimuleren om (meer) te gaan beleggen, wat op lange termijn voor hen een hoger rendement oplevert dan sparen. Ook steunt het kabinet het doel om de Europese kapitaalmarkt te verdiepen, doordat huishoudens meer beleggen in het Europese bedrijfsleven en voor de EU van belang zijnde strategische sectoren. Het kabinet vindt het positief dat lidstaten met dit raamwerk voor een (EU-)beleggingsrekening nu aan de slag kunnen gaan om retailbeleggen EU-breed te bevorderen.
- Het kabinet heeft in de kabinetsinzet kapitaalmarktunie van 17 maart 2025 toegezegd om te bezien of in Nederland additionele fiscale prikkels kunnen worden ingericht wanneer het raamwerk voor de EU-beleggingsrekening vorm gekregen heeft. Het kabinet stelt in het concept BNC-fiche dat het onwenselijk is om tegelijkertijd met de behandeling van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 een fiscale regeling voor de beleggingsrekening in box 3 te behandelen en daarom eerst de inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 af te willen wachten.
- Het fiche is afgestemd met EZ, SZW, BZ, AZ, de AFM en DNB.

Belangrijkste onderdelen van de blauwdruk met de kabinetsinzet:

Onderdeel	Kabinetsinzet
1. Niet-fiscale kenmerken	
Breed aanbod van aanbieders	Positief. Een breed aanbod met veel keuzemogelijkheden is in het belang van de consument.
Eerlijke kosten en overdraagbaarheid van beleggingsrekeningen	Positief. Lage, transparante kosten en kostenefficiëntie stimuleren consumenten om te (starten met) beleggen. Portfolio-overdraagbaarheid wordt goed geacht voor de concurrentie tussen aanbieders.
Een breed aanbod van producten, met uitzondering van zeer risicovolle of complexe producten die geen investering vertegenwoordigen in de reële economie	Positief. Een breed aanbod biedt consumenten voldoende keuze. Ook is de uitsluiting van zeer risicovolle of complexe producten in het belang van consumenten.

Gebruiksvriendelijk	Positief. Voor de consument is een gebruiksvriendelijke (digitale) omgeving fijn en het zal naar verwachting leiden tot hogere retailparticipatie.
---------------------	--

2. Fiscale kenmerken

Fiscaal eenvoudig	Positief. Simpele en geautomatiseerde fiscale processen, zoals de grotendeels vooraf ingevulde belastingaangifte voor Nederlandse beleggers, maken het aantrekkelijker voor consumenten om te beleggen.
Fiscale stimulering	Fiscale stimulering kan het gebruik van een beleggingsrekening vergroten. Het verkennen of en op welke wijze fiscale stimulering mogelijk is vindt na de inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 plaats.

Mededeling strategie voor financiële geletterdheid

- De strategie dient als aanvulling op en versterking van bestaand (nationaal) beleid en initiatieven en bouwt voort op de voortdurende inspanningen van de Europese Commissie om de financiële geletterdheid te verbeteren. De strategie richt zich op domeinen waar EU-actie de meeste toegevoegde waarde kan bieden en is gebaseerd op vier pijlers (zie hieronder).
- In het BNC-fiche verwelkomt het kabinet de strategie en constateert het kabinet dat de initiatieven aansluiten bij de visie en de huidige inspanningen van het kabinet voor het financieel weerbaarder maken van Nederlanders, met daarbij onder meer een verwijzing naar de activiteiten van Wijzer in geldzaken.
- Het kabinet juicht de holistische benadering van de Commissie toe. Het kabinet steunt het standpunt van de Commissie dat, als een individu er voor kiest te participeren op de kapitaalmarkten, hij of zij toegerust moet zijn om weloverwogen en geïnformeerde beslissingen te nemen.
- Wel vraagt het kabinet de Commissie om waakzaam te zijn voor mogelijke overlap tussen bestaande en nieuwe initiatieven, en ervoor te zorgen dat activiteiten niet dubbel worden uitgevoerd. Het kabinet onderschrijft daarbij dat de integratie van financiële geletterdheid in schoolcurricula primair een verantwoordelijkheid van de lidstaten is en blijft.
- Het fiche is afgestemd met EZ, SZW, BZ, de AFM en DNB.

Belangrijkste onderdelen van de voorgestelde initiatieven met de kabinetsinzet:

Initiatief	Kabinetsinzet
1. Coördinatie en beste practices	
Het delen van best practices	Steun, met oproep om te profiteren van bestaande netwerk voor delen best practices.
Samenwerken met particuliere en non-profitorganisaties	Steun, bestaat al in Nederland, zie platform Wijzer in geldzaken.
Ontwikkelen van een vrijwillig Europese gedragscode	Steun, goed voor waarborging kwaliteit en transparantie.
Thematische bijeenkomsten over financiële geletterdheid inclusief ministerieel event	Steun, met oproep om te profiteren van bestaande netwerken.

2. Communicatie en bewustmaking

Oprichting netwerk ambassadeurs voor financiële geletterdheid	Steun, bestaat al in Nederland. Zie de partners van Wijzer in geldzaken.
EU-brede bewustwordingscampagne	Steun, communicatie gericht op bewustmaking, kan bestaande (nationale) acties versterken. Ook burgers beter informeren over de kansen en risico's van beleggen.

3. Monitoren voortgang en beoordelen effecten

Tweede Flash Eurobarometer-enquête	Steun, wel overwegen het meten van financiële kennis te verbreden met andere aspecten van financieel gedrag en inzicht.
Ontwikkeling en invoering van evaluatie-instrumenten door de lidstaten	Steun, projecten worden al structureel geëvalueerd.
Opnemng financiële geletterdheid in Europees Semester	Steun, wel behouden focus Europees Semester op economisch, begrotings- en werkgelegenheidsbeleid.

4. Financiering van initiatieven en onderzoek

Opzetten website informatie bestaande EU-financieringskanalen	Steun, verbeteren van de vindbaarheid van bestaande EU-instrumenten voor de financiering van initiatieven en onderzoek is gewenst.
Bevordering gebruik competentiekaders voor financiële geletterdheid bij opzetten initiatieven	Overwegend positief, Europese competentiekaders kunnen nationale initiatieven aanvullen maar hoeven deze niet te vervangen.
Aanmoedigen gebruik maken van bestaande en toekomstige financieringskanalen	Steun, voorstander om bestaande financieringskanalen gebruiken om initiatieven te financieren binnen het huidige meerjarig financieel kader.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

30/10

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS

Deadline: 31-10-2025
12:00 uur

Directie Internationale
Zaken
Team B Europa

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

Fiche voorstel MFK nucleaire veiligheid en ontmanteling

Datum Document
28-10-2025

Kenmerk
4262979-1090489-IZ

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

Op 3 september 2025 publiceerde de Europese Commissie (hierna: EC) een wetsvoorstel (COM(2025)598) met betrekking tot nucleaire veiligheid en financiële programma's voor de ontmanteling van nucleaire faciliteiten. De Commissie doet dit voorstel in het kader van het volgend Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor de periode 2028-2034.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met dit BNC-fiche;
- Indien u akkoord gaat zal het fiche op 4 november ter bespreking worden voorgelegd in het interdepartementale CoCo-overleg en daarna worden doorgeleid naar de MR van 7 november;
- Na MR-akkoord stuurt de minister van Buitenlandse Zaken het fiche naar de beide Kamers der Staten Generaal.

3. Kernpunten

De voor u relevante kern van het voorstel is:

- VWS heeft niet de benodigde kennis en capaciteit om de uitvoering van de ontmanteling van de Hoge Flux Reactor (HFR) in Petten op zich te nemen;
- Het wetsvoorstel kan de indruk wekken dat de Commissie ten allen tijde de volledige kosten van de ontmanteling van de HFR op zich zal nemen. Dit is echter niet wat er staat in het voorstel, er is geen blanco cheque;

Samenvatting voorstel

- De Commissie stelt voor om twee instrumenten op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling samen te voegen en de financiering hiervoor voort te zetten onder het volgend MFK.

- Binnen de verordening kan onderscheid gemaakt worden tussen een externe en interne component. De externe component ziet op het bijdragen tot een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, een veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling en toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal in partnerlanden. De interne component ziet op financiële programma's voor de ontmanteling van nucleaire faciliteiten waaronder die van de Commissie op locaties van het JRC. Een van de nucleaire faciliteiten van het JRC die hier bedoeld worden is de HFR in Petten. De HFR is in eigendom van het JRC;
- Bij de interne component stelt de Commissie voor om bilaterale onderhandelingen (negotiations) te voeren tussen de Commissie en betrokken lidstaat om te bepalen of het betrokken lidstaat bereid is om vrijwillig het eigendom van de nucleaire faciliteit over te nemen en de verantwoordelijkheid om het ontmantelingsprogramma voort te zetten en te implementeren;
- Nieuw is de term "onderhandelingen" ("negotiations"), in de huidige wet staat de term "gesprekken" ("discussions");
- Ook nieuw in dit voorstel is dat er een deadline, van twee jaar, wordt gekoppeld aan deze onderhandelingen. Deze deadline is twee jaar na ingang van dit instrument. De achtergrond van deze deadline wordt niet duidelijk uit het voorstel.

Directie Internationale Zaken
Team B Europa

Kenmerk
4262979-1090489-IZ

Samenvatting beoordeling

- Het kabinet steunt de Commissie in het streven naar vereenvoudiging door de externe en interne instrumenten samen te voegen. Dit past binnen de voorgestelde modernisering van het MFK, wat het kabinet verwelkomt;
- Het kabinet steunt niet zonder meer het voorstel om toe te voegen dat er onderhandelingen (negotiations) zullen plaatsvinden tussen het JRC en de lidstaat over de overdracht van een nucleaire faciliteit;
- Formalisatie van het proces zou de suggestie kunnen wekken dat er ruimte is voor een overdracht van verantwoordelijkheden. Het kabinet heeft het standpunt dat het JRC verantwoordelijk is en blijft voor de ontmanteling van de HFR. Niet alleen financieel, maar ook organisatorisch. Volgens het kabinet kan er geen sprake zijn van risico overdracht, in welke vorm dan ook, aan Nederland. Voor de organisatorische uitvoering van de ontmanteling heeft Nederland bovendien niet de benodigde kennis en capaciteit;
- Ondergeschikt aan bovenstaand, maar wel ook van belang is dat de passage in het wetsvoorstel over de bekostiging van de ontmanteling de mogelijkheid voor risico overdracht naar Nederland niet uitsluit. Er wordt aangegeven dat de Commissie in het geval van een dergelijke overeenkomst nog steeds volledig het relevante ontmantelingsprogramma zal bekostigen. Waarbij de vraag rijst wat 'relevante' betekent. Daarnaast merkt het kabinet op dat er in de praktijk vaak discussie ontstaat wie voor welke risico's verantwoordelijk is als de partij die de uitvoering voor haar rekening neemt een andere is dan de partij die de rekening betaald;
- Het kabinet wil zich desondanks constructief inzetten en vragen naar nadere informatie omtrent de beweegredenen voor- en juridische gevolgen van de introductie van 'negotiations' t.o.v. 'discussions'. Indien blijkt dat hiermee enige vorm van risico overdracht of afzwakking van het vrijwillige karakter van 'discussions' bedoeld wordt, zal Nederland hier niet mee akkoord kunnen gaan.

Waarom reageert VWS op dit onderdeel van het voorstel

- Voorheen fungeerde het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) als aanspreekpunt binnen de overheid voor het JRC als het om de HFR ging, dit vanuit haar beleidsverantwoordelijkheid voor NRG. Het is de bedoeling dat dit gedeelte van de KGG verantwoordelijkheid voor NRG overkomt naar VWS. Formeel is dit nog niet geregeld, wel is afgesproken dat vooruitlopend op deze formalisering VWS alvast als aanspreekpunt dient voor het JRC;
- Dit betekent niet dat VWS (beleids)verantwoordelijk is voor alle onderwerpen die met het JRC ter sprake komen. Omdat het in dit voorstel de ontmanteling van de HFR betreft waarvoor de verantwoordelijkheid volledig bij het JRC ligt, is er dus geen enkel departement in Nederland voor verantwoordelijk. Omdat VWS door het JRC hier eerder informeel over is benaderd (gesprek hoogambtelijk december 2024), heeft VWS de pen opgepakt voor dit fiche.

Directie Internationale Zaken
Team B Europa

Kenmerk
4262979-1090489-IZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het standpunt is conform eerder informele gesprekken die de Staat over dit onderwerp met het JRC heeft gevoerd.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het JRC is en blijft verantwoordelijk voor de ontmanteling van de HFR. Niet alleen financieel, maar ook organisatorisch. Er kan geen sprake zijn van risico overdracht, in welke vorm dan ook, aan Nederland.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern is het fiche afgestemd met IZ, PMI, WJZ en FEZ en coördinator regeldruk (PZo). Interdepartementaal met alle betrokken departementen via het gangbare BCN-proces.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.